

gemeente
Oost Gelre

Leidende principes

Warmte- en koudeprogramma Oost Gelre

DWA

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Leidende principes	4
1. Duurzaam & schoon	4
2. Betaalbaar & inclusief	4
3. Duidelijkheid & voorspelbaarheid.....	4
4. Participatief & betrokken	5
5. Adaptief, maar niet vaag	5
6. Integraal & efficiënt	5
7. Uitvoerbaar & realistisch	6
8. Regionaal verbonden.....	6

Inleiding

De leidende principes vormen de basis voor de keuzes in het warmte- en koudeprogramma van Oost Gelre. Ze geven richting aan zowel de technische, sociale als bestuurlijke aspecten van de warmtetransitie. Deze principes zijn een doorontwikkeling van de *Transitievisie Warmte (2021)*, de *Handreiking Warmteprogramma (NPLW)* en de inzichten uit de co-creatiesessie van 3 februari 2026. De leidende principes helpen om keuzes consistent te maken en om inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en organisaties op een duidelijke en betrouwbare manier mee te nemen in het proces.

Leidende principes

1. Duurzaam & schoon

We zetten in op een duurzame energievoorziening voor warmte én koeling, waarin energiebesparing en efficiëntie centraal staan.

- Vol inzetten op no-regret maatregelen vormt de solide basis voor alle toekomstige warmteoplossingen. Dat zijn maatregelen door beo die mensen zelf kunnen nemen, zoals isoleren naar de standaard,.
- We nemen comfortverbetering expliciet mee: een warm, gezond en prettig huis vormt voor veel inwoners een directe motivatie om stappen te zetten.
- We beoordelen warmtebronnen op duurzaamheid, betrouwbaarheid, regionale beschikbaarheid en toekomstbestendigheid. Toepassing van thermische energie uit bijvoorbeeld restwarmte of afvalwater gebeurt alleen waar het duurzaam, uitvoerbaar en realistisch is, omdat dit niet overal vanzelfsprekend is.
- We nemen de toenemende koudevraag structureel mee, waarbij de Ladder van koeling wordt toegepast: eerst koele omgeving, warmte weren, passief koelen en pas als laatste actief koelen.

2. Betaalbaar & inclusief

De energietransitie moet toegankelijk en haalbaar zijn voor iedereen.

- Betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers weegt zwaar en we hebben aandacht voor de woonlasten.
- De gemeente definieert en monitort energiearmoede, en houdt hier actief rekening mee in de programmering, activiteiten en tempo van maatregelen.
- We willen voorkomen dat inwoners en ondernemers verkeerde investeringen doen. Daarom bieden we tijdige en duidelijke handelingsperspectieven per gebouwtype (bijvoorbeeld monumenten) of per buurt.
- Collectieve aanpakken (zoals kleinschalige warmtenetten of buurtgerichte isolatieverbetering) koppelen we aan ontzorging voor inwoners, omdat dit essentieel is om huurders en particuliere woningeigenaren mee te nemen.

3. Duidelijkheid & voorspelbaarheid

Inwoners en ondernemers hebben vooral behoefte aan heldere richting en zekerheid.

- Het programma geeft een duidelijke fasering per buurt: wat moet wanneer en waarom?
- Terminologie en boodschappen blijven in de communicatie consistent: continue verandering ondermijnt vertrouwen.
- We moffelen onzekerheden niet weg: we benoemen ze expliciet en leggen uit hoe we hiermee omgaan.

4. Participatief & betrokken

We stellen het programma op én voeren het uit in nauwe samenwerking met de gemeenschap.

- Participatie wordt gebiedsgericht georganiseerd en sluit aan op bestaande lokale netwerken, zoals dorpsbelangenorganisaties.
- Jongeren en particuliere woningeigenaren krijgen extra aandacht, omdat zij in eerdere trajecten moeilijk te bereiken bleken.
- De aanpak vraagt om gezamenlijke programmeertafels, waarin we met partners als corporaties, waterschap, netbeheerders en gemeente op buurtniveau afstemmen wat mogelijk en wenselijk is.
- We richten ons op het creëren van brede steun en het versterken van maatschappelijke betrokkenheid in buurten, wijken en bij relevante organisaties.

5. Adaptief, maar niet vaag

We werken adaptief om in te kunnen spelen op nieuwe inzichten, technologische ontwikkelingen en veranderende maatschappelijke omstandigheden. Maar adaptiviteit mag geen onzekerheid veroorzaken.

- We zijn adaptief in technieken en middelen, maar voorspelbaar en duidelijk in proces.
- “Alles openlaten” leidt tot onduidelijkheid; daarom scherpen we keuzes periodiek aan, maar breken we ze niet telkens fundamenteel open.
- Zekerheid komt vooral uit het proces en niet uit de exacte technieke keuze.

6. Integraal & efficiënt

De warmtetransitie staat niet op zichzelf. We combineren daarom de opgaven op logische momenten om efficiëntie en samenhang te vergroten.

- 1 op de 3 straten zal de komende jaren open moeten voor werkzaamheden; dit biedt grote kansen om warmte, leefomgeving, klimaat en infrastructuur samen op te pakken.
- We stemmen nadrukkelijk af met andere programma's, zoals klimaat, volkshuisvesting, economie, riolering, onderhoud en leefomgeving.
- Bedrijventerreinen vragen een aparte benadering vanwege netcongestie, energiehubs en geluid- en veiligheidsaspecten.

7. Uitvoerbaar & realistisch

We toetsen keuzes altijd op praktische uitvoerbaarheid op lokaal en regionaal niveau, waarbij we kansen benutten en starten met bewezen technieken.

- Niet alleen zeggen, maar ook doen. We hebben lef en zijn duidelijk. Hierbij geven we het goede voorbeeld en laten we zien wat we gedaan hebben. Goed voorbeeld doet goed volgen.
- Realistische tempo's en programmering: houd het simpel en niet alles kan tegelijk.
- We houden rekening met de capaciteit van gemeente, corporaties, installateurs, netbeheerder en de markt.
- Monitoring van voortgang, prestaties en effecten krijgt een vaste plek (bijv. aardgasbesparing, isolatie, energielabels, bronontwikkeling).

8. Regionaal verbonden

Oost Gelre maakt deel uit van een bredere regionale energie- en warmtestructuur.

- We werken samen met de Achterhoekse gemeenten, dit zorgt voor consistentie en regionale efficiëntie. We kunnen zo van elkaar leren.
- Regionale initiatieven rond o.a. groengas, warmte uit afvalwater en gezamenlijke bronnenverkenning nemen we mee in lokale keuzes.
- Energieloket Achterhoek en Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek zijn onze regionale uitvoeringspartners die ons helpen om de warmtetransitie bij inwoners en ondernemers vorm te geven.